No. 52240*

Ukraine
and
Russian Federation

Treaty on friendship, cooperation and partnership between Ukraine and the Russian Federation. Kiev, 31 May 1997

Entry into force: *1 April 1999, in accordance with article 39*

Authentic texts: *Russian and Ukrainian*

Registration with the Secretariat of the United Nations: *Ukraine, 2 October 2014*

**No UNTS volume number has yet been determined for this record. The Text(s) reproduced below, if attached, are the authentic texts of the agreement /action attachment as submitted for registration and publication to the Secretariat. For ease of reference they were sequentially paginated. Translations, if attached, are not final and are provided for information only.*

Ukraine
et
Fédération de Russie

Traité d'amitié, de coopération et de partenariat entre l'Ukraine et la Fédération de Russie. Kiev, 31 mai 1997

Entrée en vigueur : *1er avril 1999, conformément à l'article 39*

Textes authentiques : *russe et ukrainien*

Enregistrement auprès du Secrétariat de l'Organisation des Nations Unies : *Ukraine, 2 octobre 2014*

**Aucun numéro de volume n'a encore été attribué à ce dossier. Les textes disponibles qui sont reproduits ci-dessous sont les textes originaux de l'accord ou de l'action tels que soumis pour enregistrement. Par souci de clarté, leurs pages ont été numérotées. Les traductions qui accompagnent ces textes ne sont pas définitives et sont fournies uniquement à titre d'information.*

[RUSSIAN TEXT – TEXTE RUSSE]

ДОГОВОР

о дружбе, сотрудничестве и партнерстве между Украиной и Российской Федерацией

Украина и Российская Федерация, далее именуемые "Высокие Договаривающиеся Стороны",

опираясь на исторически сложившиеся тесные связи, отношения дружбы и сотрудничества между народами Украины и России,

отмечая, что Договор между Украинской ССР и РСФСР от 19 ноября 1990 года способствовал развитию добрососедских отношений между обоими государствами,

подтверждая свои обязательства, вытекающие из положений Соглашения между Украиной и Российской Федерацией о дальнейшем развитии межгосударственных отношений, подписанного в Дагомысе 23 июня 1992 года,

считая, что укрепление дружественных отношений, добрососедства и взаимовыгодного сотрудничества отвечает коренным интересам их народов, служит делу мира и международной безопасности,

стремясь придать новое качество этим отношениям и укрепить их правовую основу,

преисполненные решимости обеспечить необратимость и поступательность демократических процессов в обоих государствах,

учитывая договоренности в рамках Содружества Независимых Государств,

подтверждая свою приверженность нормам международного права, прежде всего целям и принципам Устава Организации Объединенных Наций, и следуя обязательствам, взятым в рамках Организации по безопасности и сотрудничеству в Европе,

договорились о нижеследующем:

Статья 1

Высокие Договаривающиеся Стороны как дружественные, равноправные и суверенные государства основывают свои отношения на взаимном уважении и доверии, стратегическом партнерстве и сотрудничестве.

Статья 2

Высокие Договаривающиеся Стороны в соответствии с положениями Устава ООН и обязательствами по Заключительному акту Совещания по безопасности и сотрудничеству в Европе уважают территориальную целостность друг друга и подтверждают нерушимость существующих между ними границ.

Статья 3

Высокие Договаривающиеся Стороны строят отношения друг с другом на основе принципов взаимного уважения, суверенного равенства, территориальной целостности, нерушимости границ, мирного урегулирования споров, неприменения силы или угрозы силой, включая экономические и иные способы давления, права народов свободно распоряжаться своей судьбой, невмешательства во внутренние дела, соблюдения прав человека и основных свобод, сотрудничества между государствами, добросовестного выполнения взятых международных обязательств, а также других общепризнанных норм международного права.

Статья 4

Высокие Договаривающиеся Стороны исходят из того, что добрососедство и сотрудничество между ними являются важными факторами повышения стабильности и безопасности в Европе и во всем мире. Они осуществляют тесное сотрудничество в целях укрепления международного мира и безопасности. Они предпринимают необходимые меры с тем, чтобы способствовать процессу всеобщего разоружения, созданию и укреплению системы коллективной безопасности в Европе, а также укреплению

миротворческой роли ООН и повышению эффективности региональных механизмов безопасности.

Стороны прилагают усилия к тому, чтобы урегулирование всех спорных проблем осуществлялось исключительно мирными средствами, и сотрудничают в предотвращении и урегулировании конфликтов и ситуаций, затрагивающих их интересы.

Статья 5

Высокие Договаривающиеся Стороны проводят регулярные консультации с целью обеспечения дальнейшего углубления двусторонних отношений и обмена мнениями по многосторонним проблемам, представляющим взаимный интерес. Они в необходимых случаях координируют свои позиции для осуществления согласованных действий.

В этих целях по согласованию между Сторонами проводятся регулярные встречи на высшем уровне. Министры иностранных дел Сторон встречаются не реже чем два раза в год.

Рабочие встречи между представителями других министерств и ведомств Сторон для обсуждения вопросов, представляющих взаимный интерес, проводятся по мере необходимости.

Сторонами могут создаваться на постоянной или временной основе смешанные комиссии для решения отдельных вопросов в различных областях.

Статья 6

Каждая из Высоких Договаривающихся Сторон воздерживается от участия или поддержки каких бы то ни было действий, направленных против другой Высокой Договаривающейся Стороны, и обязуется не заключать с третьими странами каких-либо договоров, направленных против другой Стороны. Ни одна из Сторон не допустит также, чтобы ее территория была использована в ущерб безопасности другой Стороны.

Статья 7

В случае возникновения ситуации, которая, по мнению одной из Высоких Договаривающихся Сторон, создает угрозу миру, нарушает мир или затрагивает интересы ее национальной безопасности, суверенитета и территориальной целостности, она может обратиться к другой Высокой Договаривающейся Стороне с предложением безотлагательно провести соответствующие консультации. Стороны обмениваются соответствующей информацией и при необходимости осуществляют согласованные или совместные меры с целью преодоления такой ситуации.

Статья 8

Высокие Договаривающиеся Стороны развивают свои отношения в сфере военного, военно-технического сотрудничества, обеспечения государственной безопасности, а также сотрудничества по пограничным вопросам, таможенного дела, экспортного и иммиграционного контроля на основе отдельных соглашений.

Статья 9

Высокие Договаривающиеся Стороны, подтверждая решимость идти по пути сокращения вооруженных сил и вооружений, будут способствовать процессу разоружения и взаимодействовать в деле неукоснительного выполнения соглашений в области сокращений вооруженных сил и вооружений, в том числе ядерных.

Статья 10

Каждая из Высоких Договаривающихся Сторон гарантирует гражданам другой Стороны права и свободы на тех же основаниях и в таком же объеме, как и своим собственным гражданам, кроме случаев, установленных национальным законодательством Сторон или их международными договорами.

Каждая из Сторон защищает в установленном порядке права своих граждан, проживающих на территории другой Стороны, в соответствии с обязательствами по документам Организации по безопасности и сотрудничеству

в Европе и другими общепризнанными принципами и нормами международного права, договоренностями в рамках Содружества Независимых Государств, участниками которых они являются.

Статья 11

Высокие Договаривающиеся Стороны принимают на своей территории необходимые меры, включая принятие соответствующих законодательных актов, для предотвращения и пресечения любых действий, представляющих собой подстрекательство к насилию или насилие против отдельных лиц или групп граждан, основанное на национальной, расовой, этнической или религиозной нетерпимости.

Статья 12

Высокие Договаривающиеся Стороны обеспечивают защиту этнической, культурной, языковой и религиозной самобытности национальных меньшинств на своей территории и создают условия для поощрения этой самобытности.

Каждая из Высоких Договаривающихся Сторон гарантирует право лиц, принадлежащих к национальным меньшинствам, индивидуально или совместно с другими лицами, принадлежащими к национальным меньшинствам, свободно выражать, сохранять и развивать свою этническую, культурную, языковую или религиозную самобытность и поддерживать и развивать свою культуру, не подвергаясь каким-либо попыткам ассимиляции вопреки их воле.

Высокие Договаривающиеся Стороны гарантируют право лиц, принадлежащих к национальным меньшинствам, полностью и эффективно осуществлять свои права человека и основные свободы и пользоваться ими без какой-либо дискриминации и в условиях полного равенства перед законом.

Высокие Договаривающиеся Стороны будут содействовать созданию равных возможностей и условий для изучения украинского языка в Российской Федерации и русского языка в Украине, подготовки педагогических кадров для

преподавания на этих языках в образовательных учреждениях, оказывать в этих целях равноценную государственную поддержку.

Высокие Договаривающиеся Стороны заключат по этим вопросам соглашения о сотрудничестве.

Статья 13

Высокие Договаривающиеся Стороны развивают равноправное и взаимовыгодное сотрудничество в экономике, воздерживаются от действий, могущих нанести экономический ущерб друг другу. В этих целях, сознавая необходимость поэтапного формирования и развития общего экономического пространства путем создания условий для свободного перемещения товаров, услуг, капиталов и рабочей силы, Стороны принимают эффективные меры для согласования стратегии осуществления экономических реформ, углубления экономической интеграции на основе взаимной выгоды, гармонизации хозяйственного законодательства.

Высокие Договаривающиеся Стороны будут обеспечивать широкий обмен экономической информацией и доступ к ней предприятий, предпринимателей и ученых обеих Сторон.

Стороны будут стремиться к согласованию своей финансовой, денежно-кредитной, бюджетной, валютной, инвестиционной, ценовой, налоговой, торгово-экономической, а также таможенной политики, к созданию равных возможностей и гарантий для хозяйствующих субъектов, будут содействовать формированию и развитию прямых экономических и торговых отношений на всех уровнях, специализации и кооперации технологически связанных производств, предприятий, объединений, корпораций, банков, производителей и потребителей продукции.

Высокие Договаривающиеся Стороны будут способствовать сохранению и развитию на взаимовыгодной основе производственной и научно-технической кооперации между промышленными предприятиями при разработке и производстве современной наукоемкой продукции, включая продукцию для нужд обороны.

Статья 14

Высокие Договаривающиеся Стороны обеспечат благоприятные условия для прямых торговых и иных экономических отношений и сотрудничества на уровне административно-территориальных единиц, в соответствии с действующими национальными законодательствами, уделяя особое внимание развитию экономических связей приграничных регионов.

Статья 15

Высокие Договаривающиеся Стороны обеспечивают благоприятные экономические, финансовые и правовые условия для предпринимательской и иной хозяйственной деятельности предприятий и организаций другой Стороны, включая стимулирование и взаимную защиту их инвестиций. Стороны будут поощрять различные формы кооперации и прямых связей между хозяйствующими субъектами обоих государств, независимо от форм собственности.

Статья 16

Высокие Договаривающиеся Стороны взаимодействуют в ООН и других международных организациях, включая экономические, финансовые, оказывают поддержку друг другу во вступлении в международные организации и присоединении к соглашениям и конвенциям, участником которых не является одна из Сторон.

Статья 17

Высокие Договаривающиеся Стороны расширяют сотрудничество в области транспорта, обеспечивают свободу транзита лиц, грузов и транспортных средств через территории друг друга в соответствии с общепризнанными нормами международного права.

Перевозки грузов и пассажиров железнодорожным, воздушным, морским, речным и автомобильным транспортом между обеими Сторонами и транзитом по их территории, включая операции через морские, речные и воздушные порты, железнодорожные и автомобильные сети, а также операции через линии связи, магистральные трубопроводные и электрические сети,

расположенные на территории другой Стороны, осуществляются в порядке и на условиях, предусмотренных отдельными соглашениями.

Статья 18

Высокие Договаривающиеся Стороны будут сотрудничать в проведении поиска и аварийно-спасательных работ, а также в расследовании чрезвычайных происшествий на транспорте.

Статья 19

Высокие Договаривающиеся Стороны обеспечивают соблюдение правового режима государственного имущества, имущества юридических лиц и граждан одной Высокой Договаривающейся Стороны, находящегося на территории другой Высокой Договаривающейся Стороны, в соответствии с законодательством этой Стороны, если иное не предусмотрено соглашением между Сторонами.

Стороны исходят из того, что вопросы отношений собственности, затрагивающие их интересы, подлежат урегулированию на основе отдельных соглашений.

Статья 20

Высокие Договаривающиеся Стороны уделяют особое внимание развитию сотрудничества в обеспечении функционирования национальных топливно-энергетических комплексов, транспортных систем и систем связи и информатики, способствуя сохранению, рациональному использованию и развитию сложившихся в этих областях комплексов и единых систем.

Статья 21

Высокие Договаривающиеся Стороны на основе отдельных соглашений осуществляют сотрудничество в исследовании и использовании космического пространства, совместном производстве и разработке ракетно-космической техники на принципах равноправия, взаимной выгоды и в соответствии с международным правом. Высокие Договаривающиеся Стороны способствуют

сохранению и развитию сложившихся кооперационных связей предприятий ракетно-космической отрасли.

Статья 22

Высокие Договаривающиеся Стороны будут оказывать взаимное содействие при ликвидации возникших в результате чрезвычайных ситуаций аварий на представляющих взаимный интерес для обеих Сторон линиях связи, магистральных трубопроводах, энергетических системах, путях сообщения и других объектах.

Порядок взаимодействия при проведении аварийных и восстановительных работ определяется отдельными соглашениями.

Статья 23

Высокие Договаривающиеся Стороны сотрудничают в области образования, науки и техники, в развитии исследовательской деятельности, поощряя прямые связи между их научно-исследовательскими организациями и осуществление совместных программ и разработок, в особенности в области передовых технологий. Вопросы использования результатов совместных исследований, полученных в ходе сотрудничества, будут согласовываться в каждом конкретном случае путем заключения отдельных соглашений.

Стороны взаимодействуют в сфере подготовки кадров, поощряют обмен специалистами, учеными, аспирантами, стажерами и студентами. Они взаимно признают эквивалентность документов об образовании, ученых степенях и ученых званиях и заключат по данному вопросу отдельное соглашение.

Стороны осуществляют обмен научно-технической информацией, а также сотрудничают по вопросам защиты авторских и смежных прав, других видов интеллектуальной собственности в соответствии с национальным законодательством и международными обязательствами своих стран в этой области.

Статья 24

Высокие Договаривающиеся Стороны развивают сотрудничество в области культуры, литературы, искусства, средств массовой информации, туризма и спорта.

Стороны взаимодействуют в области сохранения, реставрации и использования их историко-культурного наследия.

Стороны всемерно содействуют укреплению и расширению творческого обмена и взаимодействия между коллективами, организациями и объединениями деятелей литературы и искусства, кинематографии, книгоиздательской сферы, архивного дела своих стран, проведению традиционных дней национальных культур, художественных фестивалей и выставок, гастролей творческих коллективов и солистов, обмена делегациями деятелей культуры и специалистов на государственном, региональном и местном уровнях, организации национальных культурных центров на территории своих государств.

Стороны оказывают государственную поддержку в разработке и реализации совместных программ возрождения и развития индустрии туризма, освоения новых перспективных рекреационных зон, сохранения, реставрации и эффективного использования культурно-исторических и религиозных памятников и объектов. Всемерно поощряются укрепление контактов между спортивными организациями и клубами, совместное проведение межгосударственных спортивных мероприятий.

Стороны совместно разрабатывают и реализуют взаимовыгодные программы развития материально-технической базы телевидения и радио, в том числе спутникового вещания, обеспечивают на паритетной основе организацию теле- и радиопередач в Украине - на русском языке, в России - на украинском языке.

Стороны будут содействовать развитию контактов между людьми, политическими партиями и общественными движениями, профсоюзами, религиозными организациями и объединениями, оздоровительными, спортивными, туристическими и другими объединениями и союзами.

Весь комплекс вопросов, предусмотренных настоящей статьей, явится предметом отдельных соглашений.

Статья 25

Высокие Договаривающиеся Стороны осуществляют сотрудничество в области защиты и улучшения состояния окружающей среды, предотвращения трансграничных загрязнений, рационального и ресурсосберегающего природопользования, ликвидации последствий чрезвычайных ситуаций природного и техногенного характера, способствуют согласованным действиям в этой области на региональном и глобальном уровнях, стремясь к созданию всеобъемлющей системы международной экологической безопасности.

Стороны исходят из того, что вопросы охраны окружающей среды и обеспечения экологической безопасности, в том числе вопросы охраны и использования экосистем и ресурсов реки Днепр и других трансграничных водотоков, действий в условиях чрезвычайных экологических ситуаций, подлежат регулированию на основе отдельных соглашений.

Статья 26

Высокие Договаривающиеся Стороны сотрудничают в ликвидации последствий аварии на Чернобыльской АЭС и заключат по этому вопросу отдельное соглашение.

Статья 27

Высокие Договаривающиеся Стороны развивают сотрудничество в области социальной защиты, включая социальное обеспечение граждан. Они заключат специальные соглашения с целью решения вопросов трудовых отношений, трудоустройства, социальной защиты, возмещения ущерба, причиненного увечьем или иным повреждением здоровья, связанными с несчастными случаями на производстве, социального обеспечения граждан одной Стороны, осуществляющих трудовую деятельность или приобретших

трудовой стаж на территории другой Стороны, и по другим вопросам в этой области, требующим согласованных решений.

Стороны обеспечат свободный и своевременный перевод пенсий, пособий, алиментов, средств по возмещению вреда, причиненного увечьем или иным повреждением здоровья, и других социально значимых платежей гражданам одной из Сторон, постоянно проживающим или временно пребывающим на территории другой Стороны.

Статья 28

Высокие Договаривающиеся Стороны будут сотрудничать по вопросам восстановления прав депортированных народов в соответствии с договоренностями в рамках СНГ на двусторонней и многосторонней основе.

Статья 29

Высокие Договаривающиеся Стороны как причерноморские государства готовы и далее развивать всестороннее сотрудничество в деле спасения и сохранения природной среды Азово-Черноморского бассейна, проведения морских и климатологических исследований, использования рекреационных возможностей и природных ресурсов Черного и Азовского морей, развития судоходства и эксплуатации морских коммуникаций, портов и сооружений.

Статья 30

Высокие Договаривающиеся Стороны сознают важность сохранения технологически единой для Украины и Российской Федерации системы сбора, обработки, распространения и использования гидрометеорологической информации и данных о состоянии окружающей среды для обеспечения интересов населения и национальной экономики и будут всемерно содействовать развитию сотрудничества в области гидрометеорологии и мониторинга окружающей среды.

Статья 31

Высокие Договаривающиеся Стороны уделяют особое внимание развитию взаимовыгодного сотрудничества в области здравоохранения и улучшения санитарно-эпидемиологической обстановки, производства лекарственных препаратов и медицинской техники, подготовки высококвалифицированных кадров для лечебных учреждений Сторон.

Статья 32

Высокие Договаривающиеся Стороны будут сотрудничать в решении вопросов по регулированию миграционных процессов, включая меры по предупреждению и недопущению нелегальной миграции из третьих стран, для чего заключат отдельное соглашение.

Статья 33

Высокие Договаривающиеся Стороны сотрудничают в борьбе с преступностью, прежде всего с организованной, терроризмом во всех его формах и проявлениях, в том числе преступными деяниями, направленными против безопасности морского судоходства, гражданской авиации и других видов транспорта, незаконным оборотом радиоактивных материалов, оружия, наркотических средств и психотропных веществ, контрабандой, включая незаконное перемещение через границу предметов, представляющих культурную, историческую и художественную ценность.

Статья 34

Высокие Договаривающиеся Стороны будут сотрудничать в правовой сфере на основе отдельных соглашений.

Статья 35

Высокие Договаривающиеся Стороны способствуют развитию контактов и сотрудничества между парламентами и парламентариями обоих государств.

Статья 36

Настоящий Договор не затрагивает прав и обязательств Высоких Договаривающихся Сторон, вытекающих из других международных договоров, участниками которых они являются.

Статья 37

Споры относительно толкования и применения положений настоящего Договора подлежат урегулированию путем консультаций и переговоров между Высокими Договаривающимися Сторонами.

Статья 38

Высокие Договаривающиеся Стороны заключат между собой другие соглашения, необходимые для осуществления положений настоящего Договора, а также соглашения в областях, представляющих взаимный интерес.

Статья 39

Настоящий Договор подлежит ратификации и вступает в силу в день обмена ратификационными грамотами.

Со дня вступления в силу настоящего Договора прекращает свое действие Договор между Украинской Советской Социалистической Республикой и Российской Советской Федеративной Социалистической Республикой от 19 ноября 1990 года.

Статья 40

Настоящий Договор заключается сроком на десять лет. Его действие будет затем автоматически продлеваться на последующие десятилетние периоды, если ни одна из Высоких Договаривающихся Сторон не заявит другой Высокой Договаривающейся Стороне о своем желании прекратить его действие путем письменного уведомления не менее чем за шесть месяцев до истечения очередного десятилетнего периода.

Статья 41

Настоящий Договор подлежит регистрации в Секретариате Организации Объединенных Наций в соответствии со статьей 102 Устава ООН.

Совершено в г. Киеве "31" мая 1997 года в двух экземплярах, каждый на украинском и русском языках, причем оба текста имеют одинаковую силу.

ЗА УКРАИНУ

ЗА РОССИЙСКУЮ ФЕДЕРАЦИЮ

[UKRAINIAN TEXT – TEXTE UKRAINIEN]

ДОГОВІР

про дружбу, співробітництво і партнерство між Україною і Російською Федерацією

Україна і Російська Федерація, далі "Високі Договірні Сторони",

спираючись на тісні зв'язки, що історично склалися, відносини дружби і співробітництва між народами України і Росії,

відзначаючи, що Договір між Українською РСР і РРФСР від 19 листопада 1990 року сприяв розвитку добросусідських відносин між обома державами,

підтверджуючи свої зобов'язання, що випливають із положень Угоди між Україною і Російською Федерацією про подальший розвиток міждержавних відносин, підписаної у Дагомисі 23 червня 1992 року,

вважаючи, що зміцнення дружніх відносин, добросусідства і взаємовигідного співробітництва відповідає докорінним інтересам їхніх народів, служить справі миру і міжнародної безпеки,

прагнучи надати нової якості цим відносинам і зміцнити їх правову основу,

сповнені рішучості забезпечити необоротність і поступальність демократичних процесів в обох державах,

враховуючи домовленості в рамках Співдружності Незалежних Держав,

підтверджуючи свою прихильність до норм міжнародного права, перш за все до цілей і принципів Статуту Організації Об'єднаних Націй, і додержуючись зобов'язань, які взяті в рамках Організації з безпеки і співробітництва в Європі,

домовились про таке:

Стаття 1

Високі Договірні Сторони як дружні, рівноправні і суверенні держави засновують свої відносини на взаємній повазі та довірі, стратегічному партнерстві та співробітництві.

Стаття 2

Високі Договірні Сторони відповідно до положень Статуту ООН і зобов язань по Заключному акту Наради з безпеки і співробітництва в Європі поважають територіальну цілісність одна одної і підтверджують непорушність існуючих між ними кордонів.

Стаття 3

Високі Договірні Сторони будують відносини одна з одною на основі принципів взаємної поваги, суверенної рівності, територіальної цілісності, непорушності кордонів, мирного врегулювання спорів, незастосування сили або загрози силою, включаючи економічні та інші способи тиску, права народів вільно розпоряджатися своєю долею, невтручання у внутрішні справи, додержання прав людини та основних свобод, співробітництва між державами, сумлінного виконання взятих міжнародних зобов'язань, а також інших загальновизнаних норм міжнародного права.

Стаття 4

Високі Договірні Сторони виходять з того, що добросусідство і співробітництво між ними є важливими факторами підвищення стабільності і безпеки в Європі і в усьому світі. Вони здійснюють тісне співробітництво з метою зміцнення міжнародного миру і безпеки. Вони вживають необхідних заходів для того, щоб сприяти процесу загального роззброєння, створенню та зміцненню системи колективної безпеки в Європі, а також посиленню миротворчої ролі ООН і підвищенню ефективності регіональних механізмів безпеки.

Сторони докладають зусиль до того, щоб врегулювання всіх спірних проблем здійснювалося виключно мирними засобами, і співробітничають у відверненні та врегулюванні конфліктів і ситуацій, які зачіпають їхні інтереси.

Стаття 5

Високі Договірні Сторони проводять регулярні консультації з метою забезпечення подальшого поглиблення двосторонніх відносин і обміну думками щодо багатосторонніх проблем, які становлять взаємний інтерес. Вони у необхідних випадках координують свої позиції для здійснення узгоджених дій.

У цих цілях за згодою Сторін проводяться регулярні зустрічі на вищому рівні. Міністри закордонних справ Сторін зустрічаються не рідше ніж два рази на рік.

Робочі зустрічі між представниками інших міністерств і відомств Сторін для обговорення питань, що становлять взаємний інтерес, проводяться в міру необхідності.

Сторони можуть створювати на постійній чи тимчасовій основі змішані комісії для вирішення окремих питань у різних галузях.

Стаття 6

Кожна з Високих Договірних Сторін утримується від участі або підтримання яких би то не було дій, спрямованих проти іншої Високої Договірної Сторони, і зобов'язується не укладати з третіми країнами будь-яких договорів, спрямованих проти іншої Сторони. Жодна із Сторін не допустить також, щоб її територія була використана на шкоду безпеці іншої Сторони.

Стаття 7

В разі виникнення ситуації, яка, на думку однієї з Високих Договірних Сторін, створює загрозу миру, порушує мир або зачіпає інтереси її національної безпеки, суверенітету і територіальної цілісності, вона може звернутися до іншої Високої Договірної Сторони з пропозицією невідкладно провести відповідні консультації. Сторони обмінюються відповідною інформацією і при необхідності вживають узгоджених або спільних заходів з метою подолання такої ситуації.

Стаття 8

Високі Договірні Сторони розвивають свої відносини у сфері військового, військово-технічного співробітництва, забезпечення державної безпеки, а також співробітництва з прикордонних питань, митної справи, експортного та імміграційного контролю на основі окремих угод.

Стаття 9

Високі Договірні Сторони, підтверджуючи рішучість прямувати шляхом скорочення збройних сил і озброєнь, сприятимуть процесу роззброєння і взаємодіятимуть у справі неухильного виконання угод у галузі скорочення збройних сил і озброєнь, в тому числі ядерних.

Стаття 10

Кожна з Високих Договірних Сторін гарантує громадянам іншої Сторони права і свободи на тих же підставах і в такому ж обсязі, що й своїм власним громадянам, крім випадків, встановлених національним законодавством Сторін або їхніми міжнародними договорами.

Кожна із Сторін захищає в установленому порядку права своїх громадян, які проживають на території іншої Сторони, відповідно до зобов'язань по документах Організації з безпеки і співробітництва в Європі та інших загальновизнаних принципів і норм міжнародного права, домовленостей в рамках Співдружності Незалежних Держав, учасниками яких вони є.

Стаття 11

Високі Договірні Сторони вживають на своїй території необхідних заходів, включаючи ухвалення відповідних законодавчих актів, для відвернення і припинення будь-яких дій, що являють собою підбурювання до насильства або насильство проти окремих осіб чи груп громадян, яке ґрунтується на національній, расовій, етнічній або релігійній нетерпимості.

Стаття 12

Високі Договірні Сторони забезпечують захист етнічної, культурної, мовної та релігійної самобутності національних меншин на своїй території і створюють умови для заохочення цієї самобутності.

Кожна з Високих Договірних Сторін гарантує право осіб, що належать до національних меншин, індивідуально або разом з іншими особами, які належать до національних меншин, вільно висловлювати, зберігати і розвивати свою етнічну, культурну, мовну або релігійну самобутність і підтримувати і розвивати свою культуру, не зазнаючи будь-яких спроб асиміляції всупереч їх волі.

Високі Договірні Сторони гарантують право осіб, які належать до національних меншин, повністю і ефективно здійснювати свої права людини і основні свободи і користуватися ними без будь-якої дискримінації і в умовах повної рівності перед законом.

Високі Договірні Сторони сприятимуть створенню рівних можливостей і умов для вивчення української мови в Російській Федерації та російської мови в Україні, підготовки педагогічних кадрів для викладання на цих мовах у освітніх закладах, надаватимуть з цією метою рівноцінну державну підтримку.

Високі Договірні Сторони укладають з цих питань угоди про співробітництво.

Стаття 13

Високі Договірні Сторони розвивають рівноправне і взаємовигідне співробітництво в економіці, утримуються від дій, які можуть завдати економічної шкоди одна одній. У цих цілях, визнаючи необхідність поетапного формування і розвитку загального економічного простору шляхом створення умов для вільного пересування товарів, послуг, капіталів і робочої сили, Сторони вживають ефективних заходів для погодження стратегії здійснення економічних реформ, поглиблення економічної інтеграції на основі взаємної вигоди, гармонізації господарського законодавства.

Високі Договірні Сторони забезпечуватимуть широкий обмін економічною інформацією і доступ до неї підприємств, підприємців та вчених обох Сторін.

Сторони прагнутимуть до узгодження своєї фінансової, грошово-кредитної, бюджетної, валютної, інвестиційної, цінової, податкової, торгово-економічної, а також митної політики, до створення рівних можливостей і гарантій для господарюючих суб'єктів, сприятимуть формуванню і розвитку прямих економічних і торговельних відносин на всіх рівнях, спеціалізації і кооперації технологічно пов'язаних виробництв, підприємств, об'єднань, корпорацій, банків, виробників і споживачів продукції.

Високі Договірні Сторони сприятимуть збереженню і розвитку на взаємовигідній основі виробничої і науково-технічної кооперації між промисловими підприємствами при розробці і виробництві сучасної наукоємної продукції, включаючи продукцію для потреб оборони.

Стаття 14

Високі Договірні Сторони забезпечать сприятливі умови для прямих торговельних та інших економічних відносин і співробітництва на рівні адміністративно-територіальних одиниць відповідно до діючих національних законодавств, приділяючи особливу увагу розвитку економічних зв'язків прикордонних регіонів.

Стаття 15

Високі Договірні Сторони забезпечують сприятливі економічні, фінансові і правові умови для підприємницької та іншої господарської діяльності підприємств і організацій другої Сторони, включаючи стимулювання і взаємний захист їхніх інвестицій. Сторони заохочуватимуть різні форми кооперації і прямих зв'язків між господарюючими суб'єктами обох держав незалежно від форм власності.

Стаття 16

Високі Договірні Сторони взаємодіють в ООН та інших міжнародних організаціях, включаючи економічні, фінансові, надають підтримку одна одній у вступі до міжнародних організацій і приєднанні до угод і конвенцій, учасницею яких не є одна із Сторін.

Стаття 17

Високі Договірні Сторони розширюють співробітництво в галузі транспорту, забезпечують свободу транзиту осіб, вантажів і транспортних засобів через території одна одної відповідно до загальновизнаних норм міжнародного права.

Перевезення вантажів і пасажирів залізничним, повітряним, морським, річковим і автомобільним транспортом між обома Сторонами і транзитом по їхній території, включаючи операції через морські, річкові і повітряні порти, залізничні та автомобільні мережі, а також операції через лінії зв'язку, магістральні трубопроводні та електричні мережі, розташовані на території другої Сторони, здійснюються в порядку і на умовах, передбачених окремими угодами.

Стаття 18

Високі Договірні Сторони будуть співробітничати у проведенні пошуку та аварійно-рятувальних робіт, а також у розслідуванні надзвичайних подій на транспорті.

Стаття 19

Високі Договірні Сторони забезпечують додержання правового режиму державного майна, майна юридичних осіб і громадян однієї Високої Договірної Сторони, яке знаходиться на території іншої Високої Договірної Сторони, відповідно до законодавства цієї Сторони, якщо інше не передбачене угодою між Сторонами.

Сторони виходять з того, що питання відносин власності, які зачіпають їхні інтереси, підлягають врегулюванню на основі окремих угод.

Стаття 20

Високі Договірні Сторони приділяють особливу увагу розвитку співробітництва в забезпеченні функціонування національних паливно-енергетичних комплексів, транспортних систем і систем зв'язку та інформатики, сприяючи збереженню, раціональному використанню і розвитку комплексів та єдиних систем, що склалися у цих галузях.

Стаття 21

Високі Договірні Сторони на основі окремих угод здійснюють співробітництво у дослідженні і використанні космічного простору, спільному виробництві і розробці ракетно-космічної техніки на принципах рівноправності, взаємної вигоди і згідно з міжнародним правом. Високі Договірні Сторони сприяють збереженню і розвитку кооперацийних зв'язків, що склалися між підприємствами ракетно-космічної галузі.

Стаття 22

Високі Договірні Сторони будуть взаємно сприяти під час ліквідації аварій, що виникли в результаті надзвичайних ситуацій, на лініях зв'язку, магістральних трубопроводах, енергетичних системах, шляхах сполучення та інших об'єктах, які становлять взаємний інтерес.

Порядок взаємодії при проведенні аварійних і відновлювальних робіт визначається окремими угодами.

Стаття 23

Високі Договірні Сторони співробітничають в галузі освіти, науки і техніки, у розвитку дослідницької діяльності, заохочуючи прямі зв'язки між їхніми науково-дослідними організаціями і здійснення спільних програм і розробок, особливо в галузі передових технологій. Питання використання результатів спільних досліджень, отриманих в ході співробітництва, будуть погоджуватися в кожному конкретному випадку шляхом укладення окремих угод.

Сторони взаємодіють у сфері підготовки кадрів, заохочують обмін спеціалістами, вченими, аспірантами, стажистами і студентами. Вони взаємно визнають еквівалентність документів про освіту, вчені ступені і вчені звання і укладуть з цього питання окрему угоду.

Сторони здійснюють обмін науково-технічною інформацією, а також здійснюють співробітництво з питань захисту авторських і суміжних прав, інших видів інтелектуальної власності відповідно до національного законодавства і міжнародних зобов'язань своїх країн у цій галузі.

Стаття 24

Високі Договірні Сторони розвивають співробітництво в галузі культури, літератури, мистецтва, засобів масової інформації, туризму і спорту.

Сторони взаємодіють в галузі збереження, реставрації і використання їхньої історико-культурної спадщини.

Сторони всебічно сприяють зміцненню і розширенню творчого обміну і взаємодії між колективами, організаціями та об'єднаннями діячів літератури і мистецтва, кінематографії, книговидавничої сфери, архівної справи своїх країн, проведенню традиційних днів національних культур, художніх фестивалів і виставок, гастролей творчих колективів і солістів, обміну делегаціями діячів культури і спеціалістів на державному, регіональному і місцевому рівнях, організації національних культурних центрів на території своїх держав.

Сторони надають державну підтримку у розробці і реалізації спільних програм відродження і розвитку індустрії туризму, освоєння нових перспективних рекреаційних зон, збереження, реставрації та ефективного використання культурно-історичних і релігійних пам'яток і об'єктів. Всемірно заохочуються зміцнення контактів між спортивними організаціями і клубами, спільне проведення міждержавних спортивних заходів.

Сторони спільно розроблюють і реалізують взаємовигідні програми розвитку матеріально-технічної бази телебачення та радіо, в тому числі супутникового мовлення, забезпечують на паритетній основі організацію теле- і радіопередач в Україні - російською мовою, в Росії - українською мовою.

Сторони сприятимуть розвитку контактів між людьми, політичними партіями і громадськими рухами, профспілками, релігійними організаціями та об'єднаннями, оздоровчими, спортивними, туристичними та іншими об'єднаннями і союзами.

Весь комплекс питань, передбачених цією статтею, стане предметом окремих угод.

Стаття 25

Високі Договірні Сторони здійснюють співробітництво в галузі захисту і поліпшення стану навколишнього середовища, запобігання транскордонним забрудненням, раціонального і ресурсозберігаючого природокористування, ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій природного та техногенного характеру, сприяють погодженим діям у цій галузі на регіональному і глобальному рівнях, прагнучи до створення всеохоплюючої системи міжнародної екологічної безпеки.

Сторони виходять з того, що питання охорони навколишнього середовища і забезпечення екологічної безпеки, в тому числі питання охорони і використання екосистем і ресурсів річки Дніпро та інших транскордонних водотоків, дій в умовах надзвичайних екологічних ситуацій, підлягають регулюванню на основі окремих угод.

Стаття 26

Високі Договірні Сторони співробітничають у ліквідації наслідків аварії на Чорнобильській АЕС і укладуть з цього питання окрему угоду.

Стаття 27

Високі Договірні Сторони розвивають співробітництво в галузі соціального захисту, включаючи соціальне забезпечення громадян. Вони укладуть спеціальні угоди з метою вирішення питань трудових відносин, працевлаштування, соціального захисту, відшкодування збитків, завданих каліцтвом або іншим ушкодженням здоров"я, пов"язаних із нещасними випадками на виробництві, соціального забезпечення громадян однієї Сторони, які здійснюють трудову діяльність або набули трудового стажу на

території іншої Сторони, та з інших питань у цій галузі, які потребують узгоджених рішень.

Сторони забезпечать вільний і своєчасний переказ пенсій, грошової допомоги, аліментів, коштів по відшкодуванню збитків, спричинених каліцтвом або іншим пошкодженням здоров'я, та інших соціально значущих платежів громадянам однієї із Сторін, які постійно проживають чи тимчасово перебувають на території іншої Сторони.

Стаття 28

Високі Договірні Сторони будуть співробітничати з питань відновлення прав депортованих народів згідно з домовленостями у рамках СНД на двосторонній і багатосторонній основі.

Стаття 29

Високі Договірні Сторони як причорноморські держави готові і надалі розвивати всебічне співробітництво у справі рятування і зберігання природного середовища Азово-Чорноморського басейну, проведення морських і кліматологічних досліджень, використання рекреаційних можливостей і природних ресурсів Чорного і Азовського морів, розвитку судноплавства та експлуатації морських комунікацій, портів і споруд.

Стаття 30

Високі Договірні Сторони усвідомлюють важливість збереження технологічно єдиної для України та Російської Федерації системи збору, обробки, розповсюдження та використання гідрометеорологічної інформації і даних про стан навколишнього середовища для забезпечення інтересів населення і національної економіки і будуть всебічно сприяти розвитку співробітництва в галузі гідрометеорології і моніторингу навколишнього середовища.

Стаття 31

Високі Договірні Сторони приділяють особливу увагу розвитку взаємовигідного співробітництва в галузі охорони здоров'я і поліпшення

санітарно-епідеміологічної обстановки, виробництва лікарських препаратів і медичної техніки, підготовки висококваліфікованих кадрів для лікувальних закладів Сторін.

Стаття 32

Високі Договірні Сторони співробітничатимуть у вирішенні питань по регулюванню міграційних процесів, включаючи заходи по попередженню і недопущенню нелегальної міграції з третіх країн, для чого укладуть окрему угоду.

Стаття 33

Високі Договірні Сторони співробітничають у боротьбі із злочинністю, передусім з організованою, тероризмом у всіх його формах і проявах, в тому числі злочинними вчинками, спрямованими проти безпеки морського судноплавства, цивільної авіації та інших видів транспорту, незаконним обігом радіоактивних матеріалів, зброї, наркотичних засобів і психотропних речовин, контрабандою, включаючи незаконне переміщення через кордон предметів, що становлять культурну, історичну і художню цінність.

Стаття 34

Високі Договірні Сторони співробітничатимуть у правовій сфері на основі окремих угод.

Стаття 35

Високі Договірні Сторони сприяють розвитку контактів і співробітництва між парламентами і парламентарями обох держав.

Стаття 36

Цей Договір не зачіпає прав і зобов'язань Високих Договірних Сторін, що випливають з інших міжнародних договорів, учасниками яких вони є.

Стаття 37

Спори відносно тлумачення і застосування положень цього Договору підлягають урегулюванню шляхом консультацій і переговорів між Високими Договірними Сторонами.

Стаття 38

Високі Договірні Сторони укладуть між собою інші угоди, необхідні для здійснення положень цього Договору, а також угоди в галузях, що становлять взаємний інтерес.

Стаття 39

Цей Договір підлягає ратифікації і набуває чинності в день обміну ратифікаційними грамотами.

Від дня набуття чинності цим Договором припиняє свою дію Договір між Українською Радянською Соціалістичною Республікою і Російською Радянською Федеративною Соціалістичною Республікою від 19 листопада 1990 року.

Стаття 40

Цей Договір укладається терміном на десять років. Його дія буде потім автоматично продовжуватися на наступні десятирічні періоди, якщо жодна з Високих Договірних Сторін не заявить іншій Високій Договірній Стороні про своє бажання припинити його дію шляхом письмового повідомлення не менше ніж за шість місяців до закінчення чергового десятирічного періоду.

Стаття 41

Цей Договір підлягає реєстрації в Секретаріаті Організації Об'єднаних Націй відповідно до статті 102 Статуту ООН.

Вчинено у м. Києві "31" травня 1997 року у двох примірниках, кожний українською і російською мовами, при цьому обидва тексти є автентичними.

ЗА УКРАЇНУ

ЗА РОСІЙСЬКУ ФЕДЕРАЦІЮ

[TRANSLATION – TRADUCTION]

TREATY ON FRIENDSHIP, COOPERATION AND PARTNERSHIP BETWEEN UKRAINE AND THE RUSSIAN FEDERATION

Ukraine and the Russian Federation, hereinafter referred to as the "High Contracting Parties",

Based on the historically close ties and relations of friendship and cooperation between the peoples of Ukraine and the Russian Federation,

Noting that the Treaty between the Ukrainian SSR and the RSFSR of 19 November 1990 fostered the development of good-neighbor relations between the two States,

Reaffirming their obligations proceeding from the provisions of the Agreement between Ukraine and the Russian Federation on the Further Development of Inter-state Legal Relations, which was signed at Dagomys on 23 June 1992,

Considering that the strengthening of friendly relations, good-neighborliness and mutually beneficial cooperation corresponds to the vital interests of their peoples and serves the cause of peace and international security,

Endeavouring to endow those relations with a new quality and to strengthen their legal basis,

Filled with the determination to ensure the irrevocability and continuation of democratic processes in both States,

Taking into account the agreements reached within the framework of the Commonwealth of Independent States,

Reaffirming their commitment to the norms of international law, above all, to the goals and principles of the United Nations Charter and honouring the obligations assumed within the framework of the Organization for Security and Cooperation in Europe,

Have agreed as follows:

Article 1

As friendly, equal and sovereign States, the High Contracting Parties shall base their relations on mutual respect and trust, strategic partnership and cooperation.

Article 2

In accordance with the provisions of the United Nations Charter and the obligations of the Final Act of the Conference on Security and Cooperation in Europe, the High Contracting Parties shall honour each other's territorial integrity and shall acknowledge the inviolability of the borders existing between them.

Article 3

The High Contracting Parties shall structure their relations with each other on the principles of mutual respect; sovereign equality; territorial integrity; inviolability of borders; peaceful settlement of disputes; non-use of force or the threat of force, including economic or other means

of pressure; the right of peoples to freely choose their own destiny; non-intervention in internal affairs; observance of human rights and fundamental freedoms; cooperation between states; and good-faith performance of international obligations undertaken, as well as other universally recognized norms of international law.

Article 4

The High Contracting Parties are proceeding from the premise that good- neighborliness and cooperation between them are important factors for increasing stability and security in Europe and in the rest of the world. They shall maintain close cooperation for purposes of strengthening international peace and security. They shall take the requisite measures to facilitate the process of universal disarmament and the creation and strengthening of a system of collective security in Europe, as well as the strengthening of the peacekeeping role of the UN and the increased effectiveness of regional mechanisms of security.

Article 5

The High Contracting Parties shall hold regular consultations in order to deepen the bilateral relations and exchange views on multifaceted problems of mutual interest. When necessary, they shall coordinate their positions to effect agreed-upon actions.

For those purposes, by agreement of the Parties, regular high-level meetings shall be held. The ministers of foreign affairs of the Parties shall meet at least twice a year.

Working meetings between representatives of other ministries and departments of the Parties shall be held, as necessary, to discuss issues of mutual interest.

The Parties may create permanent or provisional mixed commissions to resolve certain issues in various areas.

Article 6

Each of the High Contracting Parties shall refrain from participating in or supporting any actions whatsoever that are directed against the other High Contracting Party and shall obligate itself not to enter into any agreement with third countries that is directed against the other Party. Nor shall either of the Parties allow its territory to be used to the detriment of the security of the other Party.

Article 7

In the event that a situation arises that, in the opinion of one of the High Contracting Parties, creates a threat to peace, violates the peace, or affects the interests of its national security, sovereignty, or territorial integrity, it may propose to the other High Contracting Party the immediate conduct of relevant consultations. The Parties shall exchange information and, if necessary, take agreed-upon or joint measures to resolve the situation.

Article 8

The High Contracting Parties shall develop their relations in the sphere of military and military-technical cooperation and the provision of State security, as well as in cooperation on border issues, customs, and export and immigration control, on the basis of separate agreements.

Article 9

The High Contracting Parties, reaffirming their resolve to travel the path of reducing armed forces and armaments, shall facilitate, shall facilitate the disarmament process and shall cooperate in the matter of unwavering performance of agreements in the area of reducing armed forces and armaments, including nuclear weapons.

Article 10

Each of the High Contracting Parties shall guarantee the citizens of the other Party rights and freedoms on the same basis and to the same extent as it does its own citizens, except in cases established by the domestic law of the Parties or their international treaties.

Each of the Parties shall protect, in the established manner, the rights of its citizens residing in the territory of the other Party, in accordance with the obligations arising from the instruments of the Organization for Security and Cooperation in Europe and from other generally recognized principles and norms of international law and accords reached within the framework of the Commonwealth of Independent States to which they are a party.

Article 11

The High Contracting Parties shall, in their own territories, take the requisite measures, including the adoption of relevant legislative acts, to prevent and suppress any actions that constitute violence or incitement to violence against individuals or groups of citizens that is based on national, racial, ethnic or religious intolerance.

Article 12

The High Contracting Parties shall ensure the protection of the ethnic, cultural, linguistic and religious identify of national minorities in their territory and shall create conditions that encourage such identify

Each of the High Contracting Parties shall guarantee the right of persons belonging to a national minority, individually or together with other persons belonging to the national minority, to freely express, preserve and develop their ethnic, cultural, linguistic and religious identity and maintain and develop their culture without being subjected to any attempts to assimilate them against their will.

The High Contracting Parties shall guarantee the right of individuals who belong to national minorities to fully and effectively exercise their human rights and fundamental freedoms without any discrimination and with full equality under the law.

The High Contracting Parties shall facilitate the creation of equal opportunities and conditions for learning the Ukrainian language in the Russian Federation and the Russian language in Ukraine and for training teachers to lecture in those languages at educational institutions and shall provide equal State support for those purposes.

The High Contracting Parties shall enter into cooperation agreements in those matters.

Article 13

The High Contracting Parties shall develop economic cooperation on the basis of equal rights and mutual benefit and shall refrain from any actions that could cause economic harm to the other. To that end, recognizing the need for the gradual formation and development of a common economic space through the creation of conditions for the free movement of goods, services, capital and workforce, the Parties shall take effective measures to coordinate strategies for implementing economic reforms, for deepening economic integration on the basis of mutual benefit, and for harmonizing business law.

The High Contracting Parties shall ensure the broad exchange of economic information, as well as access to it by enterprises, entrepreneurs, and researchers of both Parties.

The Parties shall endeavour to coordinate their financial, monetary, budgetary, foreign-exchange, pricing, tax, and trade and economic policies, as well as customs policy, to create equal opportunities and guarantees for economic entities and shall facilitate the formation and development of direct economic and trade relations on all levels and specialization and cooperation between technologically linked industries, enterprises, associations, corporations, banks and commodity producers and consumers.

The High Contracting Parties shall facilitate the preservation and expansion, on a mutually beneficial basis, of production-related and scientific-technical cooperation between industrial enterprises in the development and production of state-of-the-art science-intensive products, including products for defense needs.

Article 14

The High Contracting Parties shall ensure favourable conditions for direct trade and other economic relations and cooperation at the level of administrative-territorial entities, in accordance with prevailing national law, while focusing special attention on the development of the economic ties between border regions.

Article 15

The High Contracting Parties shall ensure favourable conditions for economic, financial and legal conditions for entrepreneurial and other economic activities of enterprises and organizations of the other Party, including the promotion and mutual protection of their investments. The Parties shall encourage various forms of cooperation and direct ties between economic entities of both States, regardless of the form of ownership.

Article 16

The High Contracting Parties shall interact with the United Nations and other international organizations, including economic and financial organizations, and shall support each other in terms of admission to international organizations and accession to agreements and conventions in which one of the Parties is not a participant.

Article 17

The High Contracting Parties shall expand cooperation in the sphere of transportation and shall guarantee freedom of transit of persons, freight, and vehicles through each other's territory, in accordance with the generally recognized norms of international law.

The conveyance of freight and passengers by rail, air, maritime, river and automobile transport between the two Parties and via transit across their territories, including operations through seaports, river ports and airports and via rail and automobile networks, as well as operations via communication links, major pipelines and electrical networks on the territory of the other Party, shall be performed in the manner and under the terms stipulated by separate agreements.

Article 18

The High Contracting Parties shall cooperate in the conduct of searches and emergency rescue operations, as well as in the investigation of transportation accidents.

Article 19

The High Contracting Parties shall ensure compliance with the legal framework associated with State property and the property of legal entities and individuals of one High Contracting Parties that is located in the territory of the other High Contracting Parties, in accordance with the law of the latter Party, unless otherwise specified by agreement of the Parties.

The Parties shall proceed from the notion that property-relations issues that affect their interests shall be governed by separate agreements.

Article 20

The High Contracting Parties shall devote particular attention to the development of cooperation in ensuring the functioning of national fuel-and-energy complexes, transportation systems, and communication-and-information systems, facilitating the conservation, efficient use, and development of the complexes and individuals systems that have come about in those areas.

Article 21

On the basis of separate agreements, the High Contracting Parties shall cooperate in the research and use of outer space and in the joint production and development of aerospace technology, on the basis of equality and mutual benefit and in accordance with international law.

The High Contracting Parties shall facilitate the preservation and development of the cooperative ties that have been formed between aerospace enterprises.

Article 22

The High Contracting Parties shall provide mutual assistance in responding to accidents related to emergency situations on communication links, major pipelines, energy systems, transportation routes and other facilities that are of mutual interest to the Parties.

The rules for interaction in the performance of emergency response and reconstruction work shall be defined in separate agreements.

Article 23

The High Contracting Parties shall cooperate in the fields of education, science and technology and in the development of research, encouraging direct ties between their research organizations and the implementation of joint programmes and projects, particularly in the field of advanced technologies. Questions involving the use of the results of joint research achieved in the course of the cooperation shall be agreed upon on a case-by-case basis by means of separate agreements.

The Parties shall act in concert in the training of personnel and shall encourage the exchange of specialists, scientists, graduate students, interns, and undergraduates. They shall recognize the equivalence of each other's academic credentials, degrees, and titles and shall enter into a separate agreement on that matter.

The Parties shall exchange scientific-technical information and shall cooperate in matters involving protection of copyright and associated rights and other types of intellectual property in accordance with national law and the international obligations of their countries in that area.

Article 24

The High Contracting Parties shall develop cooperation in the fields of culture, literature, art, the mass media, tourism and sports.

The Parties shall act in concert to preserve, restore and use their historical and cultural heritages.

The Parties shall, in every possible way, facilitate the strengthening and broadening of the creative exchange and interaction between collectives, organizations

and associations of figures engaged in literature and the arts, cinematography, publishing, and archive-keeping of their countries; celebrating traditional days national culture and conducting art festivals and exhibitions and tours of art collectives and soloists, exchanging delegations of cultural figures and specialists at the national, regional, and local levels, and organizing national cultural centres in the territory of their States

The Parties shall provide State support of the development and implementation of joint programmes for the revival and expansion of the tourist industry, the development of promising new recreation areas and the preservation, restoration and effective use of cultural-historical and

religious monuments and sites. The strengthening of contacts between sports organizations and clubs and the joint conduct of inter-state sports events shall be encouraged in every way.

The Parties shall jointly develop and implement mutually beneficial programmes for the development of the material-technical base of television and radio, including satellite broadcasting, and shall ensure, on a parity basis, the organization of Russian- language television and radio broadcasts in Ukraine and Ukrainian-language broadcasts in Russia.

The Parties shall facilitate the development of contacts between individuals, political parties and public movements, trade unions, religious organizations and associations, and health, athletic, tourist and other associations and unions

All the issues addressed in this article shall be the subjects of separate agreements.

Article 25

The High Contracting Parties shall cooperate in the areas of environmental protection and improvement, transborder pollution prevention, efficient and resource- conserving land use and the response to natural and man-made disasters and shall facilitate coordinated actions in those areas at the regional and global levels, with an eye to creating a comprehensive system of international environmental safety.

The Parties shall proceed from the premise that the questions of environmental protection and environmental safety, including the protection and use of the ecosystems and resources of the Dnepr River and other transborder waterways and actions associated with environmental emergencies, are to be covered by separate agreements.

Article 26

The High Contracting Parties shall cooperate in the response to the Chernobyl Nuclear Power Plant accident and shall enter into a separate agreement on that issue.

Article 27

The High Contracting Parties shall develop cooperation in the field of social protection, including the social security of citizens. The Parties shall enter into special agreements with an eye to addressing the issues of labour relations, employment, social protection, compensation for losses caused by disabling or other injuries incurred in the workplace, social security for citizens of one Party who work or have an employment history in the territory of the other Party, and other issues m that field that require negotiated solutions.

The Parties shall ensure the free and timely transfer of pensions, benefits, child support, funds consisting of compensation for losses caused by disabling or other injuries incurred in the workplace, and other social payments to the citizens of one Party who reside permanently or temporarily in the territory of the other Party.

Article 28

The High Contracting Parties shall cooperate in matters involving the restoration of the rights of deported persons, in accordance with the arrangements made within the framework of the CIS on a bilateral or multilateral basis.

Article 29

The High Contracting Parties, as Black Sea states, are also prepared to further develop comprehensive cooperation in saving and preserving the natural environment of the Azov—Black Sea Basin, to conduct maritime and climatology research, to utilize the recreational potential and natural resources of the Black Sea and Sea of Azov and to develop maritime shipping and use sea lanes, seaports and maritime facilities.

Article 30

The High Contracting Parties recognize the importance of preserving a technologically unified system for Ukraine and the Russian Federation for the collection, processing, dissemination and use of hydrometeorological information and data on the state of the environment to safeguard the interests of the populace and the national economy and shall facilitate in every way possible the development of cooperation in the field of hydrometeorology and environmental monitoring.

Article 31

The High Contracting Parties shall devote particular attention to developing mutually beneficial cooperation in the field of health care and improvement of health- and-epidemiological conditions, the production of medicinal preparations and medical equipment, and the training of highly skilled personnel for the treatment facilities of the Parties.

Article 32

The High Contracting Parties shall cooperate in the addressing problems involving the regulation of migration processes, including measures to forestall and prevent illegal migration from third countries, for which a separate agreement shall be entered into.

Article 33

The High Contracting Parties shall cooperate in combating crime, above all, organized crime; terrorism in all its forms and manifestations, including criminal acts endangering maritime shipping, civil aviation, and other types of transport; and illegal trade in radioactive materials, arms, narcotics and psychotropic substances, and contraband, including the smuggling across the border of objects that are of cultural, historical, or artistic value.

Article 34

The High Contracting Parties shall cooperate in the legal sphere on the basis of separate agreements.

Article 35

The High Contracting Parties shall develop contacts and cooperation between the parliaments and parliamentarians of both States.

Article 36

This Treaty shall not prejudice the rights or obligations of the High Contracting Parties that arise from other international treaties to which they are a party.

Article 37

Disputes involving the interpretation or application of this Treaty shall be settled through consultation and negotiations between the High Contracting Parties

Article 38

The High Contracting Parties shall enter into other agreements with each other that are necessary for the implementation of the provisions of this Treaty, as well as agreements in fields that are of mutual interest

Article 39

This Treaty shall be subject to ratification and shall enter into force on the day of the exchange of ratification instruments

On the day of the entry into force of this Treaty, the Treaty between the Ukrainian Soviet Socialist Republic and the Russian Soviet Federative Socialist Republic of 19 November 1990 shall cease to be in force.

Article 40

This Treaty shall be concluded for a period of 10 years. It shall then be automatically renewed for successive 10-year periods if neither of the High Contracting Parties declares its wish to terminate it to the other High Contracting Parties by way of written notification at least six months before the expiry of the current 10-year period.

Article 41

This Treaty shall be subject to registration with the United Nations Secretariat in accordance with Article 102 of the United Nations Charter.

DONE at Kiev on 31 May 1997 in two copies, each in the Ukrainian and Russian languages, both texts being equally authentic.

For Ukraine:

For The Russian Federation:

[TRANSLATION – TRADUCTION]

TRAITÉ D'AMITIÉ, DE COOPÉRATION ET DE PARTENARIAT ENTRE L'UKRAINE ET LA FÉDÉRATION DE RUSSIE

L'Ukraine et la Fédération de Russie, ci-après dénommées Hautes Parties contractantes,

Se fondant sur les liens historiques étroits et les relations d'amitié et de coopération qui unissent les peuples de l'Ukraine et de la Fédération de Russie,

Notant que le Traité entre la République socialiste soviétique d'Ukraine et de la République socialiste fédérative soviétique de Russie du 19 novembre 1990 a favorisé le développement de relations de bon voisinage entre les deux États,

Réaffirmant les obligations qu'elles ont assumées en vertu de l'Accord entre l'Ukraine et la Fédération de Russie relatif au développement des relations entre les deux États, signé à Dagomys le 23 juin 1992,

Estimant que le renforcement de leurs relations d'amitié, de bon voisinage et de collaboration mutuellement profitable répond aux intérêts essentiels de leurs peuples et sert la cause de la paix et de la sécurité internationales,

Désireuses de donner une qualité nouvelle à ces relations et d'en consolider les fondements juridiques,

Déterminées à garantir le caractère irréversible et dynamique des processus démocratiques en marche dans les deux pays,

Tenant compte des accords conclus dans le cadre de la Communauté d'États indépendants,

Réaffirmant leur attachement aux normes du droit international, en premier lieu aux buts et principes énoncés dans la Charte des Nations Unies, et se conformant aux obligations assumées dans le cadre de l'Organisation pour la sécurité et la coopération en Europe,

Sont convenues de ce qui suit :

Article premier

Les Hautes Parties contractantes, États amis, égaux en droits et souverains, fondent leurs relations sur le respect et la confiance mutuels, le partenariat et la coopération stratégiques.

Article 2

Les Hautes Parties contractantes, conformément aux dispositions de la Charte des Nations Unies et de l'Acte final de la Conférence sur la sécurité et la coopération en Europe, respectent mutuellement leur intégrité territoriale et confirment l'inviolabilité de leurs frontières communes.

Article 3

Les Hautes Parties contractantes fondent leurs relations mutuelles sur les principes du respect réciproque, de l'égalité souveraine, de l'intégrité territoriale, de l'inviolabilité des frontières, du règlement pacifique des différends, du non-recours à l'emploi ou à la menace de la force, y

compris aux moyens de pression économiques et autres, du droit des peuples à disposer librement de leur sort, de la non-ingérence dans les affaires intérieures, du respect des droits de l'homme et des libertés fondamentales, de la coopération entre les États, de l'accomplissement en toute bonne foi des obligations internationales assumées, et des autres normes généralement reconnues du droit international.

Article 4

Les Hautes Parties contractantes prennent pour prémisse que leurs relations de bon voisinage et de coopération sont des facteurs importants pour le renforcement de la stabilité et de la sécurité en Europe et dans le monde. Elles collaborent étroitement dans le but de renforcer la paix et la sécurité internationales. Elles font le nécessaire pour favoriser le processus de désarmement général, la mise en place et la consolidation d'un système de sécurité collective en Europe, le renforcement du rôle de paix de l'Organisation des Nations Unies et l'amélioration de l'efficacité des mécanismes régionaux de sécurité.

Article 5

Les Hautes Parties contractantes procèdent régulièrement à des consultations afin d'approfondir encore leurs relations bilatérales et d'échanger des vues sur les problèmes multilatéraux présentant un intérêt réciproque. En cas de nécessité, elles coordonnent leurs positions en vue de mener une action concertée.

À cette fin, les Parties, selon qu'elles en auront décidé en coordination, tiennent régulièrement des réunions au sommet. Leurs ministres des affaires étrangères se réunissent au moins deux fois l'an.

Des réunions de travail entre représentants d'autres ministères et départements des Parties sont organisées selon que de besoin aux fins d'examen des questions présentant un intérêt réciproque.

Les Parties peuvent constituer à titre permanent ou temporaire des commissions conjointes chargées de régler des questions déterminées relevant de divers domaines.

Article 6

Chacune des Hautes Parties contractantes s'abstient de participer à toute action dirigée contre l'autre Partie ou de soutenir une telle action, et s'engage à ne conclure avec des pays tiers aucun accord dirigé contre l'autre Partie. En outre, aucune des Parties contractantes ne permet que son territoire soit utilisé au détriment de la sécurité de l'autre Partie.

Article 7

En cas de situation constituant de l'avis de l'une des Hautes Parties contractantes une menace contre la paix ou une rupture de la paix, ou portant atteinte aux intérêts de sa sécurité, de sa souveraineté nationale et de son intégrité territoriale, cette Partie peut s'adresser à l'autre Haute Partie contractante en lui proposant de procéder d'urgence aux consultations appropriées. Les

Parties échangent les informations voulues et prennent au besoin des mesures concertées ou conjointes en vue de maîtriser ladite situation.

Article 8

Les Hautes Parties contractantes développent par des accords distincts leurs relations de coopération visant les questions militaires et les techniques militaires, la sécurité d'État, les questions frontalières et douanières, et le contrôle des exportations et de l'immigration.

Article 9

Les Hautes Parties contractantes, se réaffirmant déterminées à progresser vers une réduction des forces armées et des armements, contribueront au processus de désarmement et œuvreront de concert pour le strict respect des accords conclus en matière de réduction des forces armées et des armements, notamment nucléaires.

Article 10

Chacune des Hautes Parties contractantes garantit aux ressortissants de l'autre Partie des droits et libertés équivalents dans leurs fondements et leur portée à ceux qu'elle garantit à ses propres ressortissants, sauf dans les cas visés par la législation nationale des Parties ou les accords internationaux auxquels elles sont parties.

Chacune des Parties défend selon les modalités fixées les droits de ses ressortissants résidant sur le territoire de l'autre Partie, conformément aux obligations découlant des documents de l'Organisation pour la sécurité et la coopération en Europe, des autres principes et normes généralement reconnus du droit international, et des accords conclus dans le cadre de la Communauté d'États indépendants auxquels elles sont parties.

Article 11

Les Hautes Parties contractantes font le nécessaire sur leur territoire, notamment en adoptant la législation voulue, pour prévenir et réprimer tout acte constituant une incitation à la violence ou un acte de violence dirigé contre un individu ou un groupe de personnes qui serait motivé par l'intolérance nationale, raciale, ethnique ou religieuse.

Article 12

Les Hautes Parties contractantes assurent la défense des particularismes ethniques, culturels, linguistiques et religieux des minorités nationales sur leur territoire, et créent des conditions propres à les encourager.

Chacune des Hautes Parties contractantes garantit aux personnes appartenant à une minorité nationale le droit de manifester, de préserver et de développer librement, à titre individuel ou avec d'autres personnes appartenant à une minorité nationale, leurs particularismes ethniques, culturels, linguistiques ou religieux, ainsi que de soutenir et développer leur culture, sans être soumises à aucune tentative d'assimilation contre leur gré.

Les Hautes Parties contractantes garantissent le droit des personnes appartenant à une minorité nationale d'exercer pleinement et effectivement leurs droits de l'homme et leurs libertés fondamentales, et d'en jouir sans aucune discrimination et dans des conditions de pleine égalité devant la loi.

Les Hautes Parties contractantes aideront à créer des possibilités et des conditions égales pour l'apprentissage de la langue ukrainienne en Fédération de Russie et de la langue russe en Ukraine et pour la formation des maîtres chargés d'enseigner ces langues dans les établissements d'enseignement, et fourniront à ces fins un soutien équivalent de l'État.

Des accords de coopération sur ces questions seront conclus entre les Hautes Parties contractantes.

Article 13

Les Hautes Parties contractantes développent dans l'égalité de droits une coopération mutuellement profitable dans le domaine économique; elles s'abstiennent de toute action susceptible de causer à l'autre Partie un préjudice économique. À cette fin, conscientes de la nécessité de constituer et de développer progressivement un espace économique commun en créant des conditions permettant la libre circulation des marchandises, des services, des capitaux et de la main-d'œuvre, les Parties prennent des mesures efficaces pour coordonner leur stratégie de réforme économique, pour faire progresser l'intégration économique mutuellement profitable et pour harmoniser leur législation économique.

Les Hautes Parties contractantes assureront un large échange d'informations économiques et en garantiront l'accès aux firmes, aux entrepreneurs et aux scientifiques des deux Parties.

Les Parties s'efforceront de coordonner leurs politiques en ce qui concerne les finances, la monnaie et le crédit, le budget, les devises, les investissements, les prix, la fiscalité, l'économie et les échanges ainsi que les douanes, et d'offrir des possibilités et des garanties égales aux agents économiques; elles favoriseront la constitution et le développement de relations économiques et commerciales directes à tous les niveaux, ainsi que la spécialisation et la coopération entre les secteurs de production, les entreprises, les groupes, les sociétés, les banques, les producteurs et les consommateurs liés par des rapports technologiques.

Les Hautes Parties contractantes favoriseront entre les industries le maintien et le développement d'une coopération mutuellement profitable en matière de production, de science et de technologie pour la mise au point et la fabrication de produits de pointe, y compris pour les besoins de la défense.

Article 14

Les Hautes Parties contractantes créeront des conditions favorables aux relations et à la coopération économiques directes d'ordre commercial et autres à l'échelon des divisions territoriales administratives, conformément aux législations nationales en vigueur, en s'attachant particulièrement au développement des relations économiques dans les régions frontalières.

Article 15

Les Hautes Parties contractantes assurent des conditions économiques, financières et juridiques favorables aux activités d'entrepreneur et autres activités économiques des firmes et organismes de l'autre Partie, notamment en stimulant et protégeant réciproquement leurs investissements. Les Parties encourageront la coopération et les relations directes sous différentes formes entre les agents économiques de l'un et de l'autre État, quel que soit le mode de propriété.

Article 16

Les Hautes Parties contractantes, dans leurs rapports au sein de l'Organisation des Nations Unies et d'autres organisations internationales, notamment économiques et financières, s'entraident pour l'admission dans les organisations internationales et l'adhésion aux accords et conventions auxquels l'une d'entre elles n'est pas partie.

Article 17

Les Hautes Parties contractantes élargissent leur coopération dans le domaine des transports; elles garantissent la liberté de transit sur leur territoire respectif des personnes, des marchandises et des moyens de transport conformément aux normes généralement reconnues du droit international.

Des accords distincts régissent les modalités et les conditions applicables aux transports ferroviaires, aériens, maritimes, fluviaux et automobiles de marchandises et de passagers entre les deux Parties, et au passage en transit sur les territoires respectifs de celles-ci, y compris aux opérations empruntant les ports maritimes et fluviaux, les aéroports, les réseaux ferrés et automobiles, les moyens de communication et les grands réseaux, de pipelines et électriques, implantés sur le territoire de l'autre Partie.

Article 18

Les Hautes Parties contractantes coopèrent pour les opérations de recherche et de sauvetage, ainsi que pour les enquêtes sur les accidents de transport.

Article 19

Les Hautes Parties contractantes assurent le respect du droit applicable aux biens publics, aux biens des personnes morales et des ressortissants de l'une d'entre elles se trouvant sur le territoire de l'autre, conformément à la législation de cette dernière, sauf disposition contraire convenue par accord entre les Parties.

Les questions concernant les relations de propriété susceptibles de porter atteinte aux intérêts des Parties sont soumises à des accords distincts.

Article 20

Les Hautes Parties contractantes s'attachent spécialement au développement de leur coopération concernant le fonctionnement des installations nationales dans les secteurs des combustibles, de l'énergie, des transports, des communications et de l'informatique, en favorisant la préservation, la mise en valeur et le développement durable des réseaux et systèmes mis en place dans ces secteurs.

Article 21

Des accords distincts régissent la coopération entre les Hautes Parties contractantes en ce qui concerne l'exploration et les utilisations de l'espace, ainsi que la fabrication et le développement conjoints des technologies spatiales, dans le respect de l'égalité en droits, de l'avantage mutuel et du droit international. Les Hautes Parties contractantes favorisent le maintien et le développement des relations de coopération établies entre entreprises des industries spatiales.

Article 22

Les Hautes Parties contractantes s'entraident pour l'élimination des pannes résultant d'accidents touchant des moyens de communication, des grands réseaux de pipelines, des réseaux énergétiques, des voies de communication et d'autres équipements présentant un intérêt réciproque pour les deux Parties.

Les modalités d'entraide pour les travaux de réparation et de remise en état font l'objet d'accords distincts.

Article 23

Les Hautes Parties contractantes coopèrent en matière d'éducation, de science et de technique, ainsi qu'en vue du développement de la recherche, en encourageant entre leurs établissements de recherche scientifique l'établissement de relations directes et la réalisation de programmes et de travaux conjoints, dans les technologies de pointe en particulier. Les modalités d'utilisation des résultats de recherches conjointes obtenus en coopération seront arrêtées au cas par cas par le biais d'accords distincts.

Les Parties s'entraident en matière de formation en encourageant les échanges de spécialistes, de scientifiques, de jeunes chercheurs, de stagiaires et d'étudiants. Elles reconnaissent mutuellement les équivalences de diplômes, certificats de fin d'études, grades et titres universitaires, qui feront l'objet d'un accord distinct.

Les Parties procèdent à des échanges d'informations scientifiques et techniques, et coopèrent à la défense des droits d'auteur et droits connexes et des autres types de propriété intellectuelle, conformément à la législation nationale et aux obligations internationales assumées à cet égard par l'un et l'autre pays.

Article 24

Les Hautes Parties contractantes développent leur coopération culturelle, littéraire, artistique, médiatique, touristique et sportive.

Les Parties s'entraident pour la conservation, la restauration et la mise en valeur du patrimoine historique et culturel.

Les Parties font en sorte de renforcer et d'élargir les échanges et interactions créatifs entre les groupes, les organisations et les fédérations d'écrivains et d'artistes, de cinéastes, d'éditeurs et d'archivistes des deux pays, et d'encourager la célébration des fêtes traditionnelles dans les minorités nationales, l'organisation de festivals et d'expositions d'art, de tournées de troupes et de solistes, les échanges de délégations culturelles et de spécialistes à l'échelon national, régional et local, ainsi que la mise en place de centres culturels nationaux sur le territoire des deux pays.

Les Parties assurent une aide de l'État pour la définition et l'exécution de programmes conjoints de relance et de développement du tourisme, la mise en valeur à long terme de nouvelles zones de loisirs, la sauvegarde, la restauration et l'utilisation rationnelle de bâtiments et sites culturels, historiques et religieux. Elles encouragent activement le resserrement des liens entre organisations et clubs sportifs, ainsi que l'organisation de manifestations sportives conjointes entre les deux pays.

Les Parties définissent et exécutent en commun des programmes mutuellement profitables de développement des équipements de télévision et de radiodiffusion, notamment de transmission par satellites, et assurent sur une base paritaire l'organisation d'émissions de radio et de télévision en langue russe en Ukraine, et en langue ukrainienne en Russie.

Les Parties favorisent le développement de rapports entre les particuliers, les partis politiques et les mouvements sociaux, les syndicats, les organisations et associations religieuses, et les associations et fédérations sanitaires, sportives, touristiques et autres.

L'ensemble des questions visées au présent article fera l'objet d'accords distincts.

Article 25

Les Hautes Parties contractantes coopèrent pour protéger l'environnement et en améliorer la situation, prévenir la pollution transfrontière, assurer une mise en valeur rationnelle et sans gaspillage des ressources naturelles, et éliminer les conséquences des accidents écologiques naturels et anthropiques, et favorisent à cet égard l'action concertée à l'échelon régional et mondial, en visant l'instauration d'un grand système international de sûreté écologique.

Les questions concernant la protection de l'environnement et la prévention des risques écologiques, notamment celles qui touchent la sauvegarde et l'utilisation des écosystèmes et des ressources du Dnepr et des autres cours d'eau transfrontières, ainsi que les mesures à prendre en cas d'accident écologique, feront l'objet d'accords distincts.

Article 26

Les Hautes Parties contractantes coopèrent en vue d'éliminer les séquelles de l'accident de la centrale nucléaire de Tchernobyl, et concluront à cette fin un accord distinct.

Article 27

Les Hautes Parties contractantes développent leur coopération en matière de protection sociale, et notamment de sécurité sociale. Elles concluront des accords spéciaux visant les relations professionnelles, l'emploi, la protection sociale, l'indemnisation des mutilés et invalides du travail, la sécurité sociale des ressortissants de l'un des deux pays qui travaillent ou ont travaillé sur le territoire de l'autre, ainsi que les autres questions relevant de ce domaine et appelant des solutions concertées.

Les Parties garantiront la possibilité de virer en toute liberté et sans délai les retraites, les prestations, les pensions, les indemnités de mutilé ou d'invalide, et les autres transferts sociaux versés aux ressortissants de l'un des deux pays résidant sur le territoire de l'autre à titre permanent ou temporaire.

Article 28

Les Hautes Parties contractantes coopéreront au sujet des questions relatives au rétablissement des droits des peuples déplacés, conformément aux accords conclus dans le cadre de la Communauté d'États indépendants, aux niveaux bilatéral et multilatéral.

Article 29

Les Hautes Parties contractantes, en tant qu'États riverains de la mer Noire, sont prêtes à renforcer encore la coopération multilatérale concernant la sauvegarde et la protection de l'environnement du bassin de la mer d'Azov et de la mer Noire, à effectuer des recherches marines et climatologiques, à mettre en valeur le potentiel touristique et les ressources naturelles de ces deux mers, à développer la navigation et à exploiter les communications, les ports et les installations maritimes.

Article 30

Les Hautes Parties contractantes reconnaissent qu'il est important pour l'Ukraine et la Fédération de Russie d'uniformiser sur le plan technique le système de rassemblement, de traitement, de diffusion et d'utilisation des informations et données hydrométéorologiques sur l'état de l'environnement, dans l'intérêt de la population et de l'économie nationale, et s'attacheront de concert, par tous les moyens, à développer la coopération dans le domaine de l'hydrométéorologie et de la surveillance de l'environnement.

Article 31

Les Hautes Parties contractantes attachent une importance particulière au développement de la coopération mutuellement profitable dans le domaine de la santé publique, ainsi qu'en vue d'améliorer la situation en matière sanitaire et épidémiologique, de fabriquer des produits pharmaceutiques et du matériel médical et de former du personnel hautement qualifié pour les établissements de santé des deux Parties.

Article 32

Les Hautes Parties contractantes coopéreront au règlement des problèmes concernant la réglementation des processus migratoires, notamment à l'aide de mesures visant à prévenir et à interdire les migrations illégales en provenance de pays tiers, en concluant à cette fin un accord distinct.

Article 33

Les Hautes Parties contractantes coopéreront à la lutte contre la criminalité, avant tout contre la criminalité organisée, le terrorisme sous toutes ses formes et manifestations, y compris les actes criminels visant la sécurité de la navigation maritime, de l'aviation civile et des autres modes de transport, le trafic de matières radioactives, d'armes, de stupéfiants et de substances psychotropes, et la contrebande, y compris l'exportation clandestine d'objets ayant une valeur culturelle, historique et artistique.

Article 34

Les Hautes Parties contractantes coopéreront dans le domaine juridique sur la base d'accords distincts.

Article 35

Les Hautes Parties contractantes encouragent le développement des contacts et de la coopération entre les Parlements et les députés des deux États.

Article 36

Le présent Traité ne porte pas atteinte aux droits et obligations des Hautes Parties contractantes découlant d'autres accords internationaux auxquels elles sont parties.

Article 37

Les différends concernant l'interprétation et l'amendement des dispositions du présent Traité seront réglés par voie de consultation et de négociation entre les Hautes Parties contractantes.

Article 38

Les Hautes Parties contractantes concluront entre elles d'autres accords nécessaires pour la mise en œuvre des dispositions du présent Traité, ainsi que des accords dans les domaines présentant un intérêt commun.

Article 39

Le présent Traité est soumis à ratification et entrera en vigueur à la date de l'échange des instruments de ratification.

Le Traité entre la République socialiste soviétique d'Ukraine et la République socialiste fédérative soviétique de Russie en date du 19 novembre 1990 cessera de prendre effet à compter de la date d'entrée en vigueur du présent Traité.

Article 40

Le présent Traité est conclu pour une période de 10 ans. Il sera par la suite automatiquement prorogé pour une autre période de 10 ans à moins que l'une des Hautes Parties contractantes ne notifie à l'autre Partie contractante par écrit, six mois au moins avant l'expiration de la période de 10 ans, son intention d'y mettre fin.

Article 41

Le présent Traité est soumis à enregistrement au Secrétariat de l'Organisation des Nations Unies, conformément à l'Article 102 de la Charte des Nations Unies.

FAIT à Kiev, le 31 mai 1997, en deux exemplaires, en langues ukrainienne et russe, les deux textes faisant également foi

Pour l'Ukraine :

Pour la Fédération de Russie :